

การพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Database Development on the Wisdom, Arts and Cultures in the Three Southern Border Provinces

เดชดนัย จุ้ยชุม^{1*} และดิชิตชัย เมตตาริกานนท์²

Detdanai Juychum^{1*}, and Dichitchai Mettarikanon²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ รหัสวิชา 11-014-113 จำนวน 131 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการทดลอง คือ 1) แบบประเมินข้อมูล 2) แบบประเมินความเหมาะสมระบบฐานข้อมูล 3) แบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้งานฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.849 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า 1) มี 13 รายงานที่ผ่านการพิจารณารายงานที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 สามารถนำมาพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ผลการประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาฐานข้อมูล

Abstract

This research aimed to develop of the database local wisdom, arts and cultures in the three southern border provinces including Narathiwat, Pattani and Yala. The samples of the study were 131 of undergraduate students who registered courses of Integrated Social Sciences Course (11-014-113). The research instruments used in this study were data assessment, proper database assessment and questionnaire the satisfactions of local wisdom, arts and cultures database users assessment, whose cronbach's alpha coefficient was 0.849. The data of this study was analyzed by using mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.) and

¹ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

² หลักสูตรการจัดการสารสนเทศดิจิทัล สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

* Corresponding author; email: papa.midnight@hotmail.com

percentage. The study found that: 1) there were 13 a accepted reports whose scores are not less than 80%. This means database that this result can be used to develop on local wisdom, arts and cultures in the three southern border provinces, 2) the proper database assessment of the local wisdom, arts and cultures was at a high level, 3) the satisfactions of local wisdom, arts and cultures database users assessment was at a medium level.

Keywords: Wisdom, Arts and Cultures, Database Development

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของบุคคลและสังคม โดยถ่ายทอดความรู้ การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ประเด็นสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน หรือท้องถิ่นไว้ข้อหนึ่งว่า การจัดการเรียนการสอนมีต้องตั้งประเด็นของท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) ซึ่งการศึกษา เรียนรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการสืบสานวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม

ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ ซึ่งจัดว่าเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่ช่วยในการเรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหา ช่วยการจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา จึงควรมีการสืบค้นรวมศึกษา ถ่ายทอด พัฒนา และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ซึ่งภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเกิดจากการสังสรรค์ประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม การปฏิสัมพันธ์ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ภูมิปัญญาเหล่านี้เอื้ออำนวยให้คนในท้องถิ่นสามารถดำรงชีวิต และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนเอง โดยผ่านกระบวนการทางจารีตประเพณี วิถีชีวิต และพิธีกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมดุล (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2540) โดยสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความหลากหลายทางภาษา ศาสนา วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ก่อเกิดภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความหลากหลาย อาทิ ผ้าบาติก เรือกอลและจำลอง กือโป๊ะ กรงนกกรงหัวจุก รอปะตีแก (ขนมหวานชนิดหนึ่ง) ดิเกสุลู ปลาภูเขาเค็ม บูด เป็นต้น จะเห็นได้ว่าวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้น เกิดจากการเรียนรู้ และสังสรรค์ประสบการณ์เป็นเวลานานโดยอาศัยภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้ในการดำรงชีวิต (อภิชาติ ไจอารีย์, 2555) ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นดำรงอยู่ได้นั้น เนื่องจากการจัดการความรู้ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้องค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดมีการจัดเก็บ การพัฒนา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ทั้งในระดับครัวเรือน ระดับชุมชน ตลอดจนในระดับประเทศ (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2549)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนของคณะได้บูรณาการการเรียนการสอนกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน โดยบูรณาการกับรายวิชาการค้นคว้า สารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้

สอดคล้องกับการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ โดยผู้เรียนมีการค้นคว้าไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเลือกความรู้ตามแหล่งทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่มีเพื่อสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ทำการบันทึกเพื่อวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเขียนรายงานทางวิชาการ และนำมาพัฒนาคลังความรู้หรือฐานข้อมูลในการรวบรวม จัดเก็บองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และพัฒนาภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การนำไปสู่การใช้ประโยชน์นั้น สิ่งสำคัญที่ต้องมีการจัดการคือ การศึกษา ค้นคว้า การสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ และคัดเลือกภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมก่อนนำไปจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อการใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ การลงไปสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจะเป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง การนำวิธีการจัดการความรู้ มาใช้กับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น จำเป็นต้องมีการสืบค้น และรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา มีมากมายทั้งที่อยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการพัฒนาคลังความรู้หรือฐานข้อมูลในการรวบรวม จัดเก็บองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ได้ (สุมาลี สังข์ศรี, 2550)

การพัฒนาคลังความรู้หรือฐานข้อมูลในการรวบรวม จัดเก็บองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดการความรู้ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน การทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษาและชุมชน เป็นการเชื่อมโยงให้สถานศึกษาและชุมชนใกล้ชิดกัน และนักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติเองและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมถึงส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการปลูกฝังให้รู้และรักท้องถิ่นของตนเอง มองเห็นคุณค่าของภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น (คำริ บุญชู, 2548) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและชุมชน การสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจึงมีกระบวนการในการค้นคว้าสารสนเทศด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นต่างๆที่มีอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำองค์ความรู้ที่ได้มาจัดเก็บในคลังความรู้หรือฐานข้อมูล (อภิชาติ ไจอารีย์, 2557) ผู้วิจัยมีความสนใจในการสืบค้นและพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับรายวิชาการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 โดยมีนักศึกษาเป็นผู้สืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาการเรียนการสอนให้เห็นคุณค่าของชุมชนท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์

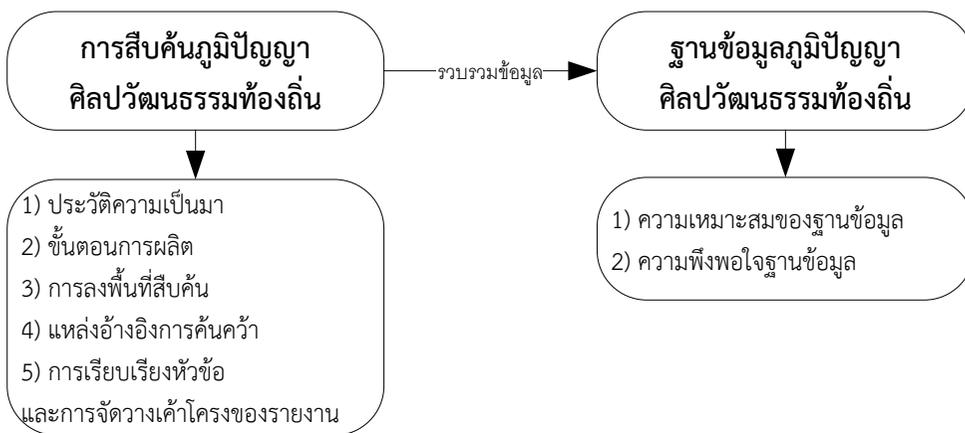
1. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของการใช้ฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และพัฒนา (Survey and Development Research) ที่มุ่งพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2558

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2536) เอกวิทย์ ณ ถลาง (2540) และลำยอง ปลั่งกลาง และคณะ (2555) ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์ประเด็นสืบค้นออกเป็น 5 ประเด็น คือ 1) ประวัติความเป็นมา 2) ขั้นตอนการผลิต 3) การลงพื้นที่สืบค้น 4) แหล่งอ้างอิงการค้นคว้า และ 5) การเรียบเรียงหัวข้อ และการจัดวางเค้าโครงของรายงาน ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้แนวคิดของ เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2553) ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์ประเด็นการพัฒนาฐานข้อมูล 2 ประเด็น คือ 1) ความเหมาะสมของฐานข้อมูล และ 2) ความพึงพอใจฐานข้อมูล

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสืบค้นและพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ สืบค้นองค์ความรู้ และพัฒนาฐานข้อมูลในการรวบรวม จัดเก็บองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขั้นตอนที่ 1 การสืบค้นสารสนเทศภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้วิจัยกำหนดให้นักศึกษาได้สืบค้นสารสนเทศในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขอบเขตแหล่งข้อมูล

แหล่งสารสนเทศในการสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ครั้งนี้ ประกอบด้วยแหล่งสารสนเทศบุคคล เอกสาร และอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบเขตการวิจัย

การสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ครั้งนี้ศึกษาเฉพาะองค์ความรู้ ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม และนักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ สืบค้นสารสนเทศโดยนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ขอบเขตเนื้อหา

องค์ความรู้ ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาฐานข้อมูลในการรวบรวม จัดเก็บองค์ความรู้ โดยมีขอบเขตการศึกษา 4 ประเด็นได้แก่ 1) ประวัติความเป็นมา 2) ขั้นตอนการผลิต 3) การลงพื้นที่สืบค้น 4) แหล่งอ้างอิงการค้นคว้า และ 5) การเรียบเรียงหัวข้อและการจัดวางเค้าโครงของรายงาน ของภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ แบบประเมินข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประเมินข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามประเด็นจัดเก็บองค์ความรู้ แล้วนำมาจัดทำเป็นรายงานการค้นคว้าที่ได้จากแหล่งสารสนเทศบุคคล เอกสาร และอินเทอร์เน็ต ในรายวิชาการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 ให้คะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น 1) ประวัติความเป็นมา 4 คะแนน 2) ขั้นตอนการผลิต 4 คะแนน 3) การลงพื้นที่สืบค้น 4 คะแนน 4) แหล่งอ้างอิงการค้นคว้า 4 คะแนน และ 5) การเรียบเรียงหัวข้อ และการจัดวางเค้าโครงของรายงาน 4 คะแนน

แบบประเมินข้อมูล ได้ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อคำนวณหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงก์กับคำถาม (IOC: Index of Item Object Congruency) ใช้เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แล้วมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการประเมินข้อมูลจากรายงานการค้นคว้าต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

สถานที่เก็บข้อมูล คือ พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา โดยผู้วิจัยได้มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนในหัวข้อที่นักศึกษานสนใจ และจัดทำรายงานภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้จากแหล่งสารสนเทศบุคคล เอกสาร และอินเทอร์เน็ต ในรายวิชาการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 ประจำปีภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 และแจ้งนักศึกษาถึงเกณฑ์ในคัดเลือกรายงานที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่า

ร้อยละ 80 เพื่อนำมาพัฒนาฐานข้อมูล ประเมินโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนในรายวิชานี้ ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาฐานข้อมูลในการรวบรวม จัดเก็บองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการได้นำรายงานภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ประเมินแล้วสามารถนำมาพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยใช้โปรแกรม Open Journal System (OJS) ซึ่งเป็นโปรแกรม Open Source มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจากรายงานการค้นคว้าที่ได้จากแหล่งสารสนเทศบุคคล เอกสาร และอินเทอร์เน็ต ในรายวิชาการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 จากนั้นนำข้อมูลมาดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Open Journal System (OJS) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา สหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ รหัสวิชา 11-014-113 ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นนักศึกษากลุ่มที่ต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ไปต่อยอดค้นคว้าเพิ่มเติม และนำองค์ความรู้ที่ได้มาบริการวิชาการในโครงการรักบ้านเกิด คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 195 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 131 คน

เครื่องมือที่ใช้ประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูล คือ แบบประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนของคำตอบแต่ละข้อ คือ มากที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5, มาก ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 ปานกลาง ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3, น้อย ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 และน้อยที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

ส่วนเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) กำหนดไว้คือ 4.51-5.00 หมายความว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด, 3.51-4.50 หมายความว่าอยู่ในระดับ มาก, 2.51-3.50 หมายความว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง, 1.51-2.50 หมายความว่าอยู่ในระดับ น้อย และ 0.00-1.50 หมายความว่าอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้นนำแบบประเมินความเหมาะสมระบบฐานข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญด้านฐานข้อมูล จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และปรับปรุง ในข้อที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้ฐานข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้ฐานข้อมูล คือ แบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้ฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนของคำตอบแต่ละข้อ คือ มากที่สุด ให้ค่า

น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5, มาก ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 ปานกลาง ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3, น้อย ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 และน้อยที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

ส่วนเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) กำหนดไว้ คือ 4.51-5.00 หมายความว่าอยู่ในระดับมากที่สุด, 3.51-4.50 หมายความว่าอยู่ในระดับมาก, 2.51-3.50 หมายความว่าอยู่ในระดับปานกลาง, 1.51-2.50 หมายความว่าอยู่ในระดับน้อย และ 0.00-1.50 หมายความว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตรวจสอบคุณภาพโดยใช้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.849

การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจ

เก็บข้อมูลความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ รหัสวิชา 11-014-113 ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 131 คน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 14 วัน คือในวันที่ 4-17 มกราคม 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ประเมินความเหมาะสมและความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. การสืบค้นข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

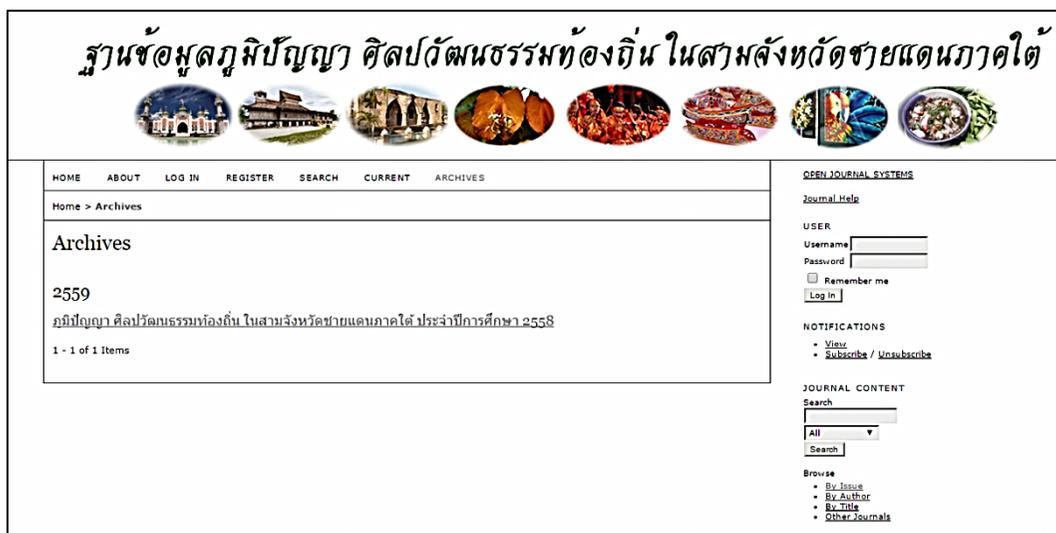
ผลการสืบค้นข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มีข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ค้นพบจำนวน 27 รายการ เมื่อพิจารณารายงานที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 พบว่ามี 13 รายการที่สามารถนำมาพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ 1) กือโป๊ะ 2) ทอนนราแห่งเรือกอและจำลอง 3) ผ้าบาติก 4) กริชรามันห์ 5) กรงนกศิลปะปลายด้ามขวาน 6) กระจูดสินค้า OTOP แห่งบ้านทอน 7) ข้าวเกรียบสดภูมิปัญญาเพิ่มคุณค่าสร้างรายได้ 8) ถ่านอัดแท่งจากกะลามะพร้าว 9) บาติภูมิปัญญาแห่งความสวยงาม 10) บูดสายบุรี 11) ปลาส้มปลาหมักภูมิปัญญาไทย 12) ปันจักสีละวัฒนธรรมของเรา และ 13) เหลืองอร่ามทุเรียนกวนแดนใต้ (ดังตาราง 1)

ตาราง 1 ผลการสืบค้นข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	ประวัติ ความเป็นมา (4 คะแนน)	ขั้นตอน การผลิต (4 คะแนน)	การลงพื้นที่ สืบค้น (4 คะแนน)	แหล่ง อ้างอิง ค้นคว้า (4 คะแนน)	การเรียบเรียง หัวข้อ และการ จัดวางเค้า โครง (4 คะแนน)	รวม (20 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ
1. ผ้าปะลาจิง	2	3	3	1	3	12	60
2. กลองبانอ	4	2	4	2	3	15	75
3. หมวกกะปิเยาะ	3	2	3	2	3	13	65
4. เห็นนางฟ้าคู่ครัวไทย	3	3	3	0	4	13	65
5. วัฒนธรรมผ้าบาติก	4	3	3	1	3	14	70
6. กระจกศิลปะปลายด้ามขวาน	4	4	4	2	3	17	85
7. กระจุกภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดจากธรรมชาติ	3	2	4	1	4	14	70
8. กระจุกสินค้า OTOP แห่งบ้านทอน	3	4	3	2	4	16	80
9. เกือบานา	3	4	4	0	4	15	75
10. เครื่องปั้นดินเผา	3	3	3	1	3	13	65
11. ข้าวเกรียบสด ภูมิปัญญาสร้างรายได้	3	4	4	2	3	16	80
12. ถ่านอัดแห้งจากกะลามะพร้าว	4	3	4	2	4	17	85
13. บาติกภูมิปัญญาแห่งความสวยงาม	4	3	4	2	4	17	85
14. บูดสายบุรี	3	4	4	1	4	16	80
15. ปลาต้มปลาหมักภูมิปัญญาไทย	4	4	4	2	3	17	85
16. ปันจักสีลวะวัฒนธรรมของเรา	4	3	4	3	4	18	90
17. โภชานาการบูดูบ้านทอน	3	3	4	1	3	14	70
18. เหลืองอร่ามทุเรียนกวนแดนใต้	3	4	4	2	3	16	80
19. กริชรามัน	4	4	4	2	3	17	85
20. กระจุกแห่งความคิดสร้างสรรค์	3	2	4	1	3	13	65
21. ทอนนราแห่งเมืองกอและ	4	3	4	2	4	17	85
22. สีสัต	3	3	2	0	2	10	50
23. สุมตราบาติก ซามิเราะห์	3	2	3	0	3	11	55
24. กือโป๊ะ	3	4	4	1	4	16	80
25. ปลาทุเลาตากใบ ราชาแห่งปลาเค็ม	3	3	4	2	3	15	75
26. ผ้าบาติก	3	4	4	2	4	17	85
27. ผลิตภัณฑ์จากใบเตยหนาม	3	4	4	0	3	14	70

2. การพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1 การพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนำข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ค้นพบ มาพัฒนาได้ดังนี้ (ภาพที่ 2-5) ภาพที่ 2 แสดงฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่พัฒนาเสร็จในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยใช้พัฒนาด้วยโปรแกรม Open Journal System (OJS) ซึ่งเป็นโปรแกรม Open Source <http://libarts.pnu.ac.th/databaselibarts/index.php/dwacn/issue/archive>

ภาพ 2 แสดงภาพฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 3 แสดงฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้อมูล 13 รายงานภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 แบ่งภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็น 3 หมวด คือ ด้านอาหาร ด้านสิ่งของเครื่องใช้พื้นบ้าน และด้านการละเล่น <http://libarts.pnu.ac.th/databaselibarts/index.php/dwacn/issue/view/8>

ภาพ 3 แสดงรายการข้อมูลที่ปรากฏในฐานข้อมูล

ภาพที่ 4 แสดงการสืบค้นของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้คำค้นว่า *บาติก* ซึ่งเป็นการค้นรายการในฐานข้อมูลทั้งหมดที่มีคำว่า บาติก (<http://libarts.pnu.ac.th/databaselibarts/index.php/dwacn/search>)

ภาพ 4 แสดงหน้าจอการสืบค้นของฐานข้อมูล

ภาพที่ 5 แสดงผลการสืบค้นของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้คำค้นว่า *บาติก* ปรากฏจำนวน 2 รายการ คือ 1) บาติกภูมิปัญญาแห่งความสวยงาม และ 2) ผ้าบาติก <http://libarts.pnu.ac.th/databaselibarts/index.php/dwacn/search/advancedResults>

HOME	ABOUT	USER HOME	SEARCH	CURRENT	ARCHIVES
Home > Search > Search Results					
Search Results					
REVISE SEARCH					
ISSUE	TITLE				
ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2558	นาคิกฤมิปัญญาแห่งความสุขงาม				PDF
ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2558	ผ่านาคิก				PDF
1 - 2 of 2 Items					

ภาพ 5 แสดงหน้าจอผลการสืบค้นของฐานข้อมูล

2.2 การประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังตารางที่ 2 พบว่า ความเหมาะสมของฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการออกแบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การจัดวางข้อมูลไม่ซ้ำซ้อน เรียบง่าย มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การจัดวางระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่ อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุด คือ การใช้สีที่เหมาะสม สบายตา อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านประสิทธิภาพและการใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ระบบการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การดาวน์โหลดข้อมูลรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ กำหนดค่าค้นได้ตามความต้องการ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านการออกแบบ	3.20	0.561	ปานกลาง
1. การจัดวางระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่	3.20	0.447	ปานกลาง
2. การจัดวางข้อมูลไม่ซ้ำซ้อน เรียบง่าย	3.60	0.548	มาก
3. การใช้สีที่เหมาะสม สบายตา	2.80	0.447	ปานกลาง
ด้านประสิทธิภาพและการใช้งาน	3.90	0.641	มาก
1. กำหนดค่าค้นได้ตามความต้องการ	3.60	0.548	มาก
2. การสืบค้นรวดเร็วตรงกับความต้องการ	3.80	0.447	มาก
3. การดาวน์โหลดข้อมูลรวดเร็ว	4.00	0.707	มาก
4. ระบบการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน	4.20	0.837	มาก
รวม	3.60	0.695	มาก

2.3 ความพึงพอใจผู้ใช้งานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัด

ชายแดนภาคใต้

ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจผู้ใช้งานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประชาสัมพันธ์ให้รู้จักภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การสืบค้นรวดเร็วตรงกับความต้องการ อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วนตามความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. กำหนดค่าค้นได้ตามความต้องการ	3.40	0.821	ปานกลาง
2. การสืบค้นรวดเร็วตรงกับความต้องการ	3.53	0.862	มาก
3. ฐานข้อมูลใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน	3.26	0.873	ปานกลาง
4. การดาวน์โหลดข้อมูลรวดเร็ว	3.40	0.901	ปานกลาง
5. ข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วนตามความต้องการ	2.91	0.769	ปานกลาง
6. ข้อมูลสามารถนำไปต่อยอดองค์ความรู้ตามสารวิชาได้	3.34	0.856	ปานกลาง
7. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงได้	3.35	0.859	ปานกลาง
8. ประชาสัมพันธ์ให้รู้จักภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	3.60	0.998	มาก
รวม	3.35	0.607	ปานกลาง

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการสืบค้นและพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านการสืบค้นสารสนเทศด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากผลการสืบค้นภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มีข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้ประเมินและพิจารณาคัดเลือกรายงาน 13 รายงานซึ่งเป็นไปตามการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของผู้วิจัย คือ 1) ประวัติความเป็นมา 2) ขั้นตอนการผลิต 3) การลงพื้นที่สืบค้น 4) แหล่งอ้างอิงการค้นคว้า และ 5) การเรียบเรียงหัวข้อ และการจัดวางเค้าโครงของรายงาน ที่สามารถนำมาพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ 1) กือโป๊ะ 2) ทอนนราแห่งเรือกอและจำลอง 3) ผ้าบาติก 4) กริชรามันห์ 5) กรงนกศิลปะปลายด้ามขวาน 6) กระจูดสินค้า OTOP แห่งบ้านทอน 7) ข้าวเกรียบสดภูมิปัญญาเพิ่มคุณค่าสร้างรายได้ 8) ถ่านอัดแท่งจากกะลามะพร้าว 9) บาติกภูมิปัญญาแห่งความสวยงาม 10) บูดุสายบุรี 11) ปลาสัมปลาหมักภูมิปัญญาไทย 12) ปันจักสีละวัฒนธรรมของเรา และ 13) เหลืองอร่ามทุเรียนกวนแดนใต้ ส่วนรายงานเรื่องอื่นๆ ที่ไม่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกนั้น เนื่องจากขาดแหล่งอ้างอิงการค้นคว้า เช่น บางรายงานใช้บุคคลหรืออินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งการ

ค้นคว้าเพียงแหล่งเดียว ทำให้ข้อมูลไม่ได้ครบถ้วนตามขอบเขตเนื้อหาที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ข้อมูลที่สามารถนำมาพัฒนาฐานข้อมูลนั้นควรมีความครบถ้วนตามขอบเขตของเนื้อหา เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถอ้างอิงหรือต่อยอดการศึกษาได้ สอดคล้องกับ พัทญ์สิตา ฉ่ำมาก (2551) ที่ว่า เนื้อหาของเว็บเพจควรมีความน่าสนใจ และตรงตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2553) ที่กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ที่ครบถ้วน ซึ่งของผู้วิจัยได้นำรายงาน 13 รายงานที่เป็นไปตามการกำหนดขอบเขตเนื้อหา คือ 1) ประวัติความเป็นมา 2) ขั้นตอนการผลิต 3) การลงพื้นที่สืบค้น 4) แหล่งอ้างอิงการค้นคว้า และ 5) การเรียบเรียงหัวข้อ และการจัดวางเค้าโครงของรายงาน ที่จึงสามารถนำมาพัฒนาเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ได้ อีกทั้งรายงานทั้ง 13 เรื่อง ที่นำมาพัฒนาเป็นฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า และบางภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม นั้นนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ได้รับประสบการณ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lawey (1998) ที่ว่า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างท้องถิ่น และใช้พื้นที่ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ในการศึกษาค้นคว้า ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ด้านการพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นฐานข้อมูลที่พัฒนาด้วยโปรแกรม Open Journal System (OJS) ซึ่งเป็นโปรแกรม Open Source สามารถเข้าใช้ได้ที่ URL: <http://libarts.pnu.ac.th/databaselibarts/index.php/dwacn/issue/archive> โดยผลการประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้วิจัยออกแบบฐานข้อมูลผู้วิจัยโดยมีการจัดวางระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่ในการนำเสนอเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอาหาร 2) ด้านสิ่งของเครื่องใช้พื้นบ้าน และ 3) ด้านการละเล่น ใช้สีขาวเป็นพื้นหลังทำให้เห็นตัวอักษรได้ง่าย ส่วนในด้านประสิทธิภาพและการใช้งานโปรแกรม Open Journal System ซึ่งเป็นโปรแกรมวารสารออนไลน์ที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เป็นฐานข้อมูล นั้นมีระบบการค้นและดาวน์โหลดข้อมูลให้ อีกทั้งการใช้งานระบบง่าย และไม่ซับซ้อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทญ์สิตา ฉ่ำมาก (2551) และเขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2553) ที่ว่า ฐานข้อมูลนั้นต้องตอบสนองผู้ใช้ มีความสะดวกและง่ายต่อการใช้งาน

ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประชาสัมพันธ์ให้รู้จักภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การสืบค้นรวดเร็วตรงกับความ ต้องการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมกริช ซ่อนบุญ (2548) ที่ว่า ระบบฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้จากคำค้น จะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจ ในการเรียนการสอนของรายวิชาการค้นคว้า สารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ รหัสวิชา 11-024-110 นักศึกษาได้นำเสนอหัวข้อในการทำรายงานเกี่ยวกับข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยกำหนดโจทย์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ท้องถิ่น อีกทั้งข้อมูลที่ได้จะเป็นการต่อยอดหรืออ้างอิงในการศึกษาภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ รหัสวิชา 11-014-113 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่เป็นกลุ่มผู้ประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานข้อมูล สามารถนำ

ข้อมูลไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริสุภา เอ็มหยวก และสนทยา สาลี (2559) ที่ว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงได้ ซึ่งนักศึกษากลุ่มดังกล่าวได้ทดลองสืบค้นข้อมูลซึ่งฐานข้อมูลได้แสดงผลการสืบค้นที่รวดเร็วตรงกับความต้องการที่จะค้น จึงทำให้ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อสังเกตในเรื่องของความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลนั้นอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากกลุ่มนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการในภาคการศึกษาที่ 1 นั้นส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังไม่มีความรู้ความสามารถในการทำรายงานทางวิชาการมากนัก สังเกตได้จากรายงานที่ขาดแหล่งอ้างอิงการค้นคว้า จึงทำให้บกพร่องในเรื่องความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการสืบค้นและพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการบูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาปรับปรุง และเพิ่มข้อมูลเข้าไปในฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการศึกษาการบูรณาการด้วยการนำข้อมูลไปใช้ในการบริการวิชาการในรายวิชาสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ รหัสวิชา 11-014-113 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ในโครงการรักบ้านเกิด คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2.2) ควรมีการศึกษาเฉพาะภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในแต่อย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่ และหาวิธีในการอนุรักษ์ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้คงอยู่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*.

<http://202.143.190.19/~law/data/P.R.B/10.p.r.b.edu.3.pdf> เข้าถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2559.

เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม. (2553). *รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งการเรียนรู้จังหวัดสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

คมกริช ช้อนบุญ. (2548). *การพัฒนากระบวนการข้อมูลภูมิปัญญาและวิทยาการท้องถิ่นจังหวัดระยองบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี).

คำรี บุญชู. (2548). การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 8(1), 27-31.

นิติ เอี้ยวศรีวงศ์. (2536). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากร. *ทิศทางไทย*, 1(5), 1-10.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

พัชญ์สิตา ฉ่ำมาก. (2551). *การออกแบบเว็บเพจเพื่อส่งเสริมอาหารไทย*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

มูลนิธิชัยพัฒนา. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง*. จาก <http://www.chaipat.or.th> เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ลำยอง ปลั่งกลาง, จิตติมา อัครธิตพิงศ์, สุมนา พูลผล, ภัทรภาพร จันตะนี, ดวงรัตน์ โพธิ์เงิน, วันทนา เนาว์วัน, และธราธร ศรีวิไลย. (2555). *โครงการการพัฒนาโจทย์วิจัยชุดโครงการวิจัยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชนตำบลสามัคคี อำเภอกอสุทย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ศิริสุภา เอมหยวก และสนทยา สาลี. (2559). การพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารในพื้นที่ชุมชนวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 10(1), 35-48.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ: อรรถพลการพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แนวทางการนำภูมิปัญญาไทยเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุมาลี สังข์ศรี. (2550). ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*, 2(3), 99-100.

เอกวิทย์ ณ ถกลาง. (2540). *ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

อภิชาติ ไจอารีย์. (2555). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อม*. นครปฐม: ภาควิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. (2557). รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นการแปรรูปหน่อไม้ของชุมชนบ้านพุเตย จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 4(2), 241-258.

Cronbach, L., j. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Lawey, R.F. (1998). *Audio Visual Method in Teaching*. New York: Holt Rinchart Ant Winston.

Yamane, T., (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.